

Handläggare:
Cecilia Rivard
08 508 18 048

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2018-04-12

Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Sara Wrethed
avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen har tagit fram en Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län. Planen berör allt från planfrågor till markanvändning och naturvård. Handlingsplanen består av tre huvuddelar: En övergripande inledning, en nulägesbeskrivning och en åtgärdsdel.

Förslaget är mycket intressant och innehållsrikt. Förvaltningens svar avser främst åtgärdsdelen. Föreslagna åtgärder är begripliga och relevanta. Förvaltningen anser dock att handlingsplanen är alltför omfattande för att vara användbar i praktiken. En kortversion behövs för att göra den mer tillgänglig.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Bakgrund

Alla länsstyrelser har sedan 2015 ett regeringsuppdrag om att ta fram en regional handlingsplan för grön infrastruktur.

Handlingsplanen berör allt från planfrågor till markanvändning och naturvård. Planen ska vara klar den 1 oktober 2018.

I Stockholms län finns mycket nära kopplingar till arbetet med regional grönstruktur i den regionala utvecklingsplaneringen och framtagandet av RUF¹ 2050 som pågått i många år.

Arbetet med att bevara en fungerande grön infrastruktur bygger på många aktörers insatser. Därför är det viktigt att förslagen till åtgärder är relevanta och genomförbara.

Länsstyrelsens förslag till handlingsplan består av tre huvuddelar:

- En övergripande inledning (A)
- En nulägesbeskrivning (B)
- En åtgärdsdel (C)

Förslaget har remitterats av Länsstyrelsen till en rad instanser, bland annat till länets alla kommuner. Stockholms kommunstyrelse har i sin tur remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 20 april.

Remissen i sammanfattning

Del A är en övergripande text som förklarar syfte, bakgrund, sammanhang samt målsättning och koppling till olika åtaganden med mera. Där återfinns också en del om teori och resonemang som är kopplade till handlingsplanen.

Det övergripande syftet med en grön infrastruktur är att bidra till biologisk mångfald, främja ekosystemens status och motståndskraft mot negativa förändringar och därmed stärka ekosystemtjänster² som är viktiga för samhället i stort.

¹ RUF¹, Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.

² Ekosystemtjänster är produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Pollinering, naturlig vattenreglering och naturupplevelser är några exempel.

Arbetet med grön infrastruktur grundar sig på en förståelse för hur kvaliteter fördelar sig i landskapet och hur detta inverkar på bevarande av biologisk mångfald och produktion av ekosystemtjänster.

Del B är en nulägesbeskrivning av länet med grundförutsättningar för grön infrastruktur – geologi, bebyggelse, markanvändningshistoria, påverkansfaktorer för grön infrastruktur och befintliga värden i form av ekosystemtjänster och biologisk mångfald.

De geografiska underlagen som redovisas är avsedda att fungera som kunskapsunderlag och som planeringsunderlag vid prioritering av naturvårdsinsatser, vid fysisk prövning och planering samt vid hänsynstagande vid brukande av mark eller vatten.

Del C redovisar konkreta förslag till åtgärder inom prioriterade insatsområden. I denna del redovisas en indelning av insatsområden för fem naturtyper och tre övergripande tematiska insatsområden:

- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Levande sjöar och vattendrag
- Myllrande våtmarker
- Ett rikt odlingslandskap
- Levande skogar

- Klimatanpassning
- Friluftsliv och tillgång till närmatur
- Samordning, samverkan och långsiktighet

I insatsområdena bedöms att det finns ett stort behov av åtgärder för att bevara eller utveckla grön infrastruktur. Prioriterade åtgärder beskrivs – de som redan pågår och förslag på kompletterande åtgärder. Handlingsplanen är regional men många insatser för ekosystemtjänster och grön infrastruktur behöver göras lokalt.

Arbetet med åtgärder förutsätter tillgång till resurser. Flera av de åtgärdsförslag som presenteras kräver ytterligare resurser utöver vad som finns idag. Någon närmare kostnadsuppskattning har inte gjorts för enskilda åtgärder.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förslaget till handlingsplan för grön infrastruktur är mycket omfattande. Länsstyrelsen önskar främst synpunkter på åtgärdsdelen, del C. Detta har förvaltningen tagit fasta på eftersom remisstiden är begränsad.

Förslaget är mycket intressant och innehållsrikt och förvaltningen kan inte se att några tematiska delar saknas. De åtgärder som föreslås är tydligt beskrivna. Förvaltningen anser dock att dokumentet i nuvarande form är alltför omfattande för att fungera som en handlingsplan. En kortversion behöver tas fram för att göra handlingsplanen praktiskt användbar.

Det finns många aktörer på olika nivåer som är berörda av förslaget till handlingsplan. I Stockholms stad uppfattar förvaltningen att det främst är miljö- och hälsoskydds nämnden och stadsbyggnadsnämnden som är delaktiga. Men även andra, som exempelvis stadsdelsnämnder, är medverkande aktörer.

Av de insatsområden som beskrivs i förslaget är förvaltningen främst involverad i kapitel 26 *Skogsmark och trädklädda marker* som bland annat beskriver ekmiljöer och kapitel 28 *Friluftsliv och tillgång till natur* som exempelvis tar upp betydelsen av den bostadsnära naturen och tillgänglighetsåtgärder för grupper med särskilda behov.

Farsta stadsdelsområde har många ekmiljöer med höga värden vilket gör att vi har ett särskilt ansvar. Nämnden är en remissinstans när förslag till program och detaljplaner tas fram och det är viktigt att rätt beslut fattas vid exempelvis bostadsexploatering där ekmiljöer kan påverkas. Förlust av ekmiljöer beroende på bristande skötsel är också ett hot. Bristande skötsel är i första hand en resursfråga.

Det gäller att vara uppmärksam vid planering av bebyggelse så att eksamband mellan stadens gröna kilar inte bryts. Samarbete med närliggande kommuner är viktigt.

Tillgången till närnatur och friluftsliv ökar i betydelse när staden växer. Bostadsbyggandet får inte ske på bekostnad av värdefulla rekreationsområden. En strategi för det rörliga friluftslivet är under framtagande i Stockholm. Det övergripande målet är att få fler stockholmare att vara fysiskt aktiva. Förutsättningarna för att

utöva ett aktivt friluftsliv ska förbättras och ett antal prioriterade grupper föreslås i strategin.

Förvaltningen bevakar tillgång till natur, rekreation och friluftsliv i tidiga skeden inför program och detaljplaner.

Förvaltningen samverkar med andra inom stadens organisation för att tillgänglighetsanpassa exempelvis strandpromenader för att fler ska få tillgång till Farstas rekreationsområden.

Allemansrätten är något som berör alla och det är väsentligt att information når alla grupper om vad den innebär av rättigheter och skyldigheter. Stockholms stad har en tämligen bristfällig information om allemansrätten vilket förvaltningen vill ändra på.

De åtgärder som föreslås i handlingsplanen för grön infrastruktur är rimliga och tänkbara. Förvaltningen kan bara bedöma de åtgärder som vi kan bli engagerade i och där kan det komma att krävas mer resurser för exempelvis skötsel av ekmiljöer och även andra insatser.

Det är svårt att se att aktörer som föreslås få utföransvar för specifika åtgärder skulle motsätta sig detta. Skäl till varför relevanta och viktiga åtgärder eventuellt inte kan genomföras är i så fall bristande resurser av olika slag.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Länsstyrelsens följebrev till remissen av förslag till Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län

Remissmaterialet är mycket omfattande och finns därför bara på www.insynsverige.se/stockholm-farsta